

เคล็ดลับลูกน้อย สมองดีมีคุณธรรม

■ นำเสนอเมื่อ 29 พ.ค. 2552

สมองของคนเรา ร้อยละ 80 จะเติบโตในช่วง 0-2 ปีแรก และจะพัฒนาได้ดีจนถึงช่วง 3 ปีแรก เรียกว่าเป็นหน้าต่างของโอกาสที่กำลังเปิดกว้างอยู่เต็มที่ พ่อแม่จึงต้องกระตุ้นพัฒนาการให้กับลูกอย่างครบถ้วนทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

นิตยสารรักลูก ร่วมกับโรงพยาบาลบี.แคร์ฯ โรงพยาบาลไทยนครินทร์ จัดสัมมนา เจาะกล ยุทธ... สร้างลูกสมองดี เชิญแพทย์ด้านพัฒนาการเด็กมาให้คำแนะนำ

พ.ญ.ดวงรัตน์ วั่งเกล็ดแก้ว กุมารแพทย์โรงพยาบาลไทยนครินทร์ กล่าวว่า สมองดี หมายถึงสมองที่ทำให้เจ้าของเป็นคนดี มีความสุข มีการเรียนรู้ได้ดีตามศักยภาพ ตามวัย ฉลาด เอาตัวรอดได้ มีความสร้างสรรค์ แต่ต้องไม่ละเลยเรื่องคุณธรรมและต้องเข้าใจความรู้สึกของคนอื่นด้วย

"พ่อแม่เปรียบเสมือนครูคนแรกของลูก เลี้ยงดูลูกได้เองด้วยวิธีตามธรรมชาติ เริ่มต้นด้วยการปลุกฝังให้ลูกได้คิด ได้เล่น ได้เรียนรู้ กระตุ้นให้ลูกได้พัฒนาสมองด้วยกิจกรรมต่างๆ ในช่วงขวบปีแรก พ่อแม่ควรดูแลลูกอย่างใกล้ชิด และควรเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ นอกจากลูกจะได้สารอาหารครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว เวลาที่ลูกอยู่ในอ้อมแขนของแม่ยังเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมประสาทสัมผัสทั้ง 5 ไม่ว่าจะเป็น ตา หู ผิวหนัง จมูก ลิ้น หรือเวลาอุ้มลูกก็ให้อยู่ในระดับที่ลูกมองแม่ได้ เพราะเป็นช่วงที่ลูกต้องการความรักและความผูกพันจากพ่อแม่ผ่านการพูดคุย เลี้ยงดู และเล่นไปพร้อมๆ กัน โดยเฉพาะวัยต่ำกว่า 2 ขวบเด็กกำลังเตาะแตะ ควรเรียนรู้ผ่านการสื่อสารพูดคุยและการอ่านหนังสือ เล่านิทาน เพราะจะเป็นตัวกระตุ้นการสร้างเครือข่ายสมองของลูกด้วย"



สิ่งสำคัญในการพัฒนาศักยภาพสมอง คือกรรมพันธุ์ การเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อม อาหาร แต่ในเด็กที่สมองปกติขาดการกระตุ้น ขาดการเอาใจใส่จะส่งผลเสียได้ ที่สำคัญการที่เด็กคนหนึ่งจะเป็นเด็กเก่งได้ไม่ใช่ส่งเสริมเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น ต้องพัฒนาทั้งสติปัญญา กล้ามเนื้อมัดเล็ก (มือ) กล้ามเนื้อมัดใหญ่ (แขน ขา) ภาษา สังคม และอารมณ์ควบคู่กันไปด้วย

พ.ญ.อดิสรุสดา เฟื่องฟู กุมารแพทย์และผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการ สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กล่าวว่า สมองของคนเรามีอิทธิพลอย่างมากในการเรียนรู้ต่อความฉลาด บุคลิกภาพ และสภาพจิตใจของเด็กทั้งหมด การที่เด็กสมองดีควรเรียนรู้ได้ดีตามศักยภาพตามวัยของเขา และมีวิธีการคิดที่มีเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนเกิดจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่

"ช่วงวัยที่สมองลูกกำลังพัฒนาพ่อแม่ต้องให้ออกาสลูกได้เรียนรู้และลองทำสิ่งใหม่ๆ
ส่งเสริมตามพัฒนาการต่างๆ เช่น การเลือกนิทานให้เหมาะสมกับอายุ ในช่วงอายุตั้งแต่ 6 เดือนจนถึง 1-2 ขวบ
หนังสือรูปภาพและหนังสือสอนคำศัพท์จะเหมาะกับช่วงนี้ ในช่วงอายุ 3 ขวบจะเริ่มมีพัฒนาการด้านจินตนาการ
สังเกตได้จากการเล่นที่เขาเริ่มกลัวโน่นกลัวนี่ หนังสือที่เหมาะสมและแนวที่ชอบจะเป็นพวกเจ้าหญิงเจ้าชาย
คุณแม่อาจต้องดูด้วยว่าลูกเราชอบตัวละครตัวไหน เพราะความชอบจะเพิ่มความสนใจให้กับเขาเป็นพิเศษ
ต้องพิจารณานิทานแต่ละเล่มที่เลือกให้เหมาะสมกับลูกของเราด้วย
หลักในการเสริมสร้างให้ลูกมีมุมมองที่ดีทำได้ด้วยการเล่านิทานหรืออ่านหนังสือให้ฟัง เพราะจะทำให้เด็กมีสมาธิ
สร้างสรรค์ประสบการณ์และจินตนาการ ช่วยกระตุ้นกระบวนการคิดในการมีส่วนร่วมและเข้าใจเรื่องราว

สิ่งสำคัญคือพ่อแม่ต้องไม่ละเลยเรื่องจิตใจ ด้วยการให้เข้าใจความรู้สึกของคนอื่น
อย่าให้เขาเป็นคนฉลาดแต่เอาเปรียบคนอื่น ควรปลูกฝังลูกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เขาเข้าใจจิตใจของคนอื่น
เพราะการที่โตขึ้นจะเก่งอยู่คนเดียวแต่ไม่สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้จะทำให้เขาอยู่ร่วมกับสังคมยาก

พ.ญ.กัณฑาภา ฐานบัญชา สูตินรีแพทย์ โรงพยาบาล บี.แคว์ เมดิคอลเซ็นเตอร์ กล่าวในหัวข้อ "กิน เล่น
นอน สูตรลับสร้างลูกฉลาด" ว่าเรื่องง่ายๆ ในชีวิตประจำวันที่คุณแม่ทำได้คือฝึกให้ลูกให้ทำกิจวัตรประจำวัน
เริ่มตนจากทักษะต่างๆ สร้างนิสัยและวินัยไปพร้อมๆ กับการส่งเสริมพัฒนาการให้ลูก

"การสร้างบรรยากาศในการกินของลูกนั้น ควรทำไปพร้อมๆ กับคุณแม่คุณแม่
ชวนลูกกินแล้วยกตัวอย่างให้เห็นภาพ เช่น "เห็นไหมคุณแม่พอก็กินผัก คุณแม่ก็กินผัก
คุณแม่ตาคุณแม่ยายก็กินผักแล้วลูกกินผักหรือยังคะ" ครั้งแรกลูกอาจยังไม่กิน เราต้องใช้เวลาประมาณ 2-3 สัปดาห์
อย่าใจร้อน คอยเป็นคอยไป ใจเย็นๆ อาจต้องใช้เวลาการเล่านิทาน
ต้องเลือกนิทานที่มีเนื้อหาของเด็กที่รับประทานผักแล้วร่างกายแข็งแรง เล่าให้ฟังสัก 2-3
สัปดาห์ลูกจะรู้สึกว่าการกินผักแล้วก็ดีนะ

ส่วนการนอน พ่อแม่เริ่มต้นด้วยการฝึกให้เด็กนอนเป็นเวลา
ทำกิจกรรมก่อนนอนสม่ำเสมอจนเป็นกิจวัตร เช่น อาบน้ำ นวดสั้มผัด หรือสร้างบรรยากาศก่อนนอน เช่น
อ่านนิทาน ฟังเพลงหรือกล่อมเบาๆ เพื่อให้รู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย
วิธีนี้พิสูจน์แล้วว่าช่วยให้อายุหลับสบายและยาวนานยิ่งขึ้น ฝึกการเข้านอนด้วยตัวเอง
เป็นการสร้างนิสัยเพื่อพัฒนาการที่ดีของลูกน้อย

ขอบคุณข้อมูลจาก :ชาวสด